

**องค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน
สังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย**
**The Components of Strategic Management for Excellence of Schools under
The Church of Christ in Thailand**

พัชราภรณ์ ดวงชื่น*
ประเสริฐ อินทร์รักษ์ **

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย 2) ยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจำนวน 27 โรงเรียน กลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจำนวน 25 โรงเรียนผู้ให้ข้อมูลประกอบด้วย ผู้จัดการโรงเรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน ผู้ช่วยผู้จัดการโรงเรียน รองผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบุคลากรครูรวมทั้งสิ้น 250 คน การวิจัยประกอบด้วย ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ คือ การวิเคราะห์เอกสาร และการสนทนากลุ่ม ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการ

เชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลในขั้นตอนนี้ คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิจัย คือ ค่าความถี่ ร้อยละค่ามัธยฐานและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติวิเคราะห์ตัวประกอบประเภทการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์กลยุทธ์การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ โดยวิธีสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship)

ผลการวิจัยพบว่า 1. องค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การวิเคราะห์ระบบการบริหารจัดการ 2) การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การกำหนดทิศทางการบริหารจัดการ 4) การวางแผนและพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการ 5) การบริหารจัดการงบประมาณ และ 6) การกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการ 2. องค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรใน

*นักศึกษานิเทศศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

** อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ประจักษ์ศิลปาคม สาขาวิชาการบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร

ประเทศไทยมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความเป็นประโยชน์ และมีความถูกต้องครอบคลุม สอดคล้องกับทฤษฎี หลักการ แนวคิดตามกรอบการวิจัย ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ว่า สภาคริสตจักร

ในประเทศไทย ควรนำผลการวิจัยไปใช้ประกอบการตัดสินใจระดับนโยบาย และผู้บริหารโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งคริสตจักรในประเทศไทย ควรนำผลการวิจัยไปประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการโรงเรียน

Abstract

This research purposes of the study were 1) to identify the components of strategic management for excellence of schools under The Church of Christ in Thailand and 2) the confirmation the components of strategic management for excellence of the schools under The Church of Christ in Thailand. The population of the study were 27 schools under The Church of Christ in Thailand. The samples were 25 schools. The respondents in each schools were the school manager, school director, assistance school management, assistance schools director, head of department, head of division, head of learning area and teacher. The study consisted of: Phrase 1. analyzing the variables on components of strategic management for excellence of schools under The Church of Christ in Thailand . The instruments for collecting the data used were document analysis and focus group discussion. Phrase 2. analyzing the components of strategic management for excellence of schools under The Church of Christ in Thailand. The instrument for collecting the data used were opinionnaire. The statistics for analyzing the data were

frequency, percentage, arithmetic mean, standard deviation, exploratory factor analysis.

The research finding revealed that:

1. The components of strategic management for excellence of schools under The Church of Christ in Thailand consisted of six components, 1) the analysis of management system 2) the management information and technology system 3) direction setting 4) planning and strategic development 5) budget management and 6) strategic management formulation.

2. The components of strategic management for excellence of schools under The Church of Christ in Thailand were appropriately, feasibility, utilization and accordance with theoretical framework.

The researcher recommended in applying the research findings that the Church of Christ in Thailand should use the research findings for making policy decision as well as administrators of schools under the Church of Christ in Thailand Foundation should adapt these research findings in managing their school.

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม) ๒๕๕๙

ความสำคัญของปัญหาการวิจัย

โรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยมีทั้งหมด 27 โรงเรียน ซึ่งเป็นโรงเรียนที่มีชื่อเสียงในฐานะโรงเรียนของคณะมิชชัน มีจุดเด่นในเรื่องภาษาอังกฤษ ผู้นำและพ่อค้าในพื้นที่ต่างนิยมส่งบุตรหลานไปเรียน ศิษย์เก่าหลายท่านมีบทบาทหน้าที่การทำงานที่ดีในสังคมทั้งในระดับจังหวัด และประเทศ จากสภาพการณ์ในปัจจุบันโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยได้ประสบกับปัญหาในการจัดการศึกษา ซึ่งเป็นผลมาจากสาเหตุต่างๆ ดังนี้คือ 1) การเกิดของประชากรไทยลดลง (สำนักบริหารการทะเบียนกรมการปกครอง, 2558) 2) ความไม่เท่าเทียมกันของการบริหารจัดการของภาครัฐระหว่างโรงเรียนเอกชนกับโรงเรียนรัฐบาลทั้งด้านนโยบาย งบประมาณ อุปกรณ์ และการจัดสรรครู ภาครัฐให้ความสำคัญกับโรงเรียนเอกชนน้อยมาก ประกอบกับค่าใช้จ่ายทั่วไปที่เพิ่มขึ้น 3) เงินเดือนครูวุฒิปริญญาตรีที่ถูกกำหนดให้ต้องจ่ายเงินเดือนขั้นต่ำเดือนละ 15,000 บาท ตามนโยบายรัฐบาลการขาดแคลนครูนอกเหนือจากการที่ภาครัฐไม่ได้สนับสนุนอัตราค่าจ้างครูเอกชน 4) โรงเรียนของรัฐบาลได้เปิดสอบบรรจุครูจำนวนมาก ทำให้ครูภาคเอกชนขาดแคลนมาก 5) ในการสนับสนุนเงินอุดหนุน อัตราเงินอุดหนุนรายหัวที่ ภาครัฐจัดให้ระหว่างโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดใหญ่ด้วยจำนวนเงินอุดหนุนเท่ากัน ทำให้โรงเรียนขนาดเล็กได้รับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลไม่เพียงพอต่อการบริหาร ต่างจากโรงเรียนขนาดใหญ่ที่นอกจากมีรายได้จากค่าธรรมเนียมการศึกษาแล้วยังได้เงินอุดหนุนจากรัฐบาลอีก 6) การเก็บอัตราภาษีโรงเรียนซึ่งรัฐบาลควรยกเว้นให้กับโรงเรียนเอกชน 7) ผลกระทบจากโครงการพัฒนาการศึกษาของภาครัฐ เช่น โครงการเรียนฟรี 15 ปี ที่รัฐบาลจัดสรรงบประมาณ

ตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ให้กับโรงเรียนรัฐบาลโรงเรียนเอกชนและโรงเรียนสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยสนับสนุนให้โรงเรียนรัฐบาลเรียนฟรีร้อยละ 100 ส่วนโรงเรียนเอกชนรัฐบาลจะจ่ายเงินอุดหนุนช่วยเหลือมากขึ้นตามจำนวนนักเรียนจะเห็นได้ว่าการเหลื่อมล้ำกันระหว่างโรงเรียนรัฐบาลกับโรงเรียนเอกชนในนโยบายเดียวกัน 8) การส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นซึ่งดึงดูดใจให้ผู้ปกครองส่งบุตรหลานไปเรียนโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายในหลายๆประเด็น เช่น รถรับ-ส่ง เสื้อผ้าเครื่องแต่งกายที่นอนอาหารกลางวัน 9) ผลกระทบในการรับข้าราชการครูระหว่างปีเป็นอีกปัญหาหนึ่งที่ทำให้ครูโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยลาออกเพื่อไปสอบเป็นข้าราชการทำให้ขาดแคลนครูกลางภาคเรียน ก่อให้เกิดปัญหาในด้านการเรียนการสอน 10) การเปิดโรงเรียนเอกชนใหม่ในบริเวณที่มีนักเรียนหนาแน่น 11) ปัญหาจากการแข่งขันระหว่างโรงเรียนเอกชนด้วยกันเองและ 12) นโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับการเป็นศูนย์กลางของการศึกษาในภูมิภาค (Education hub) กล่าวคือ ในพ.ศ. 2558 ประเทศไทยจะเป็นศูนย์กลางการศึกษาอาเซียนซึ่งให้ความสำคัญกับการศึกษาซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของสังคมในทุกๆระดับทั้งระดับครอบครัวหมู่บ้านจังหวัดประเทศ และกลุ่มประเทศเพื่อการแลกเปลี่ยนและบูรณาการองค์ความรู้ระหว่างกันซึ่งต่างมีความหลากหลายอย่างมากในด้านต่างๆ ไม่ว่าจะเป็นภาษาวัฒนธรรม สังคม การเมืองการปกครอง สภาพภูมิประเทศระบบการศึกษา รวมทั้งประวัติศาสตร์ที่แต่ละประเทศต่างมีเนื้อหาที่แตกต่างกัน การศึกษาถือเป็นสิ่งสำคัญที่จะช่วยให้สามารถปรับตัวต่อการเป็นประชาคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ส่งผลให้โรงเรียนเอกชนต้องบริหาร

จัดการอย่างมีคุณภาพเพื่อรองรับการเป็นประชาคมอาเซียน (Asean Community)

จากสาเหตุดังกล่าวข้างต้น โรงเรียนในสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยจึงไม่สามารถที่จะหยุดนิ่งหรือบริหารจัดการในลักษณะเดิมๆต่อไปได้ ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยการศึกษาในครั้งนี้จะเป็นประโยชน์ต่อมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยในการบริหารจัดการโรงเรียนในสังกัดโดยการนำกลยุทธ์ไปประยุกต์ใช้ เพื่อปรับปรุงพัฒนา ด้านการศึกษาให้เกิดประสิทธิผล มีประสิทธิภาพและทันการเปลี่ยนแปลงของสังคมต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. ศึกษาองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. ยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

กรอบแนวคิดของการวิจัย

แนวคิด เกี่ยวกับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์

จินตนา บุญบงการ และณัฐพันธ์ เสงี่ยมพันธ์ (2551) ได้กล่าวถึงกระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วยการวิเคราะห์สภาพแวดล้อม และข้อมูลสำคัญของแผนงานภายในองค์กรที่ใช้ในการประกอบการตัดสินใจ การวางแผน การดำเนินงาน และควบคุมการปฏิบัติงานเชิงกลยุทธ์ขององค์กร เพื่อที่จะสร้างความมั่นใจว่า องค์กรสามารถที่จะดำเนินการได้อย่างสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมและสถานการณ์

ที่เกิดขึ้น ตลอดจนมีพัฒนาการทางความก้าวหน้าและสามารถแข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

พิบูล ทิปะปาล (2551) ได้กล่าวถึงการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ไว้ว่า เป็นการกำหนดแนวทางหรือวิถีทางในการดำเนินงานขององค์กรเพื่อให้งานบรรลุตามเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ ซึ่งการกำหนดแนวทางหรือทิศทางในการดำเนินงานนั้น ผู้บริหารจำเป็นต้องทำการวิเคราะห์และประเมินปัจจัยต่างๆ ที่เกิดจากสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อจัดทำแผนดำเนินงานที่เหมาะสมที่สุด เพื่อให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ

อุทุมพร พชรรัตน์ (2552) ได้สรุปกระบวนการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการของโรงเรียน ประกอบด้วยขั้นตอนสำคัญ 5 ขั้นตอน คือ 1) การวิเคราะห์สภาพแวดล้อม (SWOT) ของโรงเรียน 2) การกำหนดทิศทางของโรงเรียน 3) การกำหนดกลยุทธ์ 4) การนำกลยุทธ์ไปปฏิบัติเป็นการปฏิบัติงานตามกลยุทธ์ และ 5) การควบคุมเชิงกลยุทธ์

แนวคิดเกี่ยวกับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ

พันธ์ศักดิ์ พลสารัมย์ (2553) ได้กล่าวถึงการเปลี่ยนกระบวนทัศน์สู่ความเป็นเลิศว่าต้องเปลี่ยนจากกรอบแนวคิดเดิมไปสู่กรอบแนวคิดใหม่โดยต้องเริ่มที่ผู้บริหารเพื่อก่อให้เกิดการบริหารที่มุ่งเน้นคุณภาพ โดยให้มีการปรับปรุงคุณภาพทั่วทั้งองค์กรและปรับปรุงอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ยกระดับความสามารถในการแข่งขันขององค์กรให้ดำรงอยู่ได้ตามสภาพแวดล้อมหรือปัจจัยที่เปลี่ยนแปลงอย่างต่อเนื่อง

Webster (2008) ได้ให้ความหมายของคำว่า ความเป็นเลิศไว้ 3 แนวคือ แนวที่หนึ่ง หมายถึงความเป็นเลิศในด้านคุณภาพ เช่น มีคุณภาพดี มีระดับของความเด่นชัด แนวที่สอง หมายถึง คุณภาพที่เป็นเลิศ

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม) ๒๕๕๙

หรือมีคุณค่า และแนวที่สาม หมายถึง ความเด่นชัด หรือคุณภาพที่มีคุณค่าการแสดงถึงระดับคุณภาพที่สูง หรือสูงที่สุด

Princeton University (2012) ได้ให้ความหมายของความเป็นเลิศไว้ว่า ความเป็นเลิศ หมายถึง คุณภาพที่สูงมากด้วยกระบวนการที่ดีเยี่ยมหรือบางสิ่งบางคนที่ดีเยี่ยม

สมศักดิ์ สันธุระเวช (2551) ได้กล่าวถึงโรงเรียนที่มีความเป็นเลิศว่าจะต้องเป็นโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพในเรื่องต่อไปนี้ 1) มีความเป็นผู้นำระดับมืออาชีพ ผู้บริหารต้องมีความมั่นคง 2) มีความมุ่งมั่นใช้ยุทธศาสตร์การบริหารที่ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและเป็นมืออาชีพระดับแนวหน้า 3) มีเป้าหมายที่ชัดเจนและวิสัยทัศน์ร่วมกัน 4) มีวัตถุประสงค์ที่เป็นเอกภาพ 5) มีการปฏิบัติอย่างคงที่สม่ำเสมอเป็นลักษณะขององค์กรแห่งความร่วมมือ 6) มีสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ 7) มีบรรยากาศที่เป็นระเบียบเรียบร้อย สิ่งแวดล้อมในการทำงานดีใจ 8) มีการเรียนการสอนที่เข้มแข็งกำหนดเวลาเรียนไว้สูงเน้นความสำเร็จ 9) มีการสอนที่มีความมุ่งหมาย การบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพวัตถุประสงค์ชัดเจนจัดบทเรียนอย่างมีรูปแบบมีการปฏิบัติที่ปรับตัวยืดหยุ่น 10) มีความคาดหวังโดยรวมสูง 11) มีความท้าทายทางปัญญา 12) มีการเสริมแรงในเชิงบวก 13) มีระเบียบกฎเกณฑ์ที่ชัดเจนและเป็นธรรม 14) มีข้อมูลย้อนกลับมีการติดตามความก้าวหน้าติดตามการปฏิบัติงานของผู้เรียนประเมินผลการปฏิบัติงานของโรงเรียนส่งเสริมความรับผิดชอบของผู้เรียนส่งเสริมให้ผู้เรียนเคารพนับถือตนเองส่งเสริมความรับผิดชอบตามตำแหน่งหน้าที่ความรับผิดชอบการปฏิบัติงาน 15) มีความร่วมมือระหว่างบ้านและโรงเรียนผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการเรียนของผู้เรียนและ 16) มีการจัดการเรียนที่เป็นระบบใช้สถานศึกษาเป็นฐานสำคัญสำหรับ

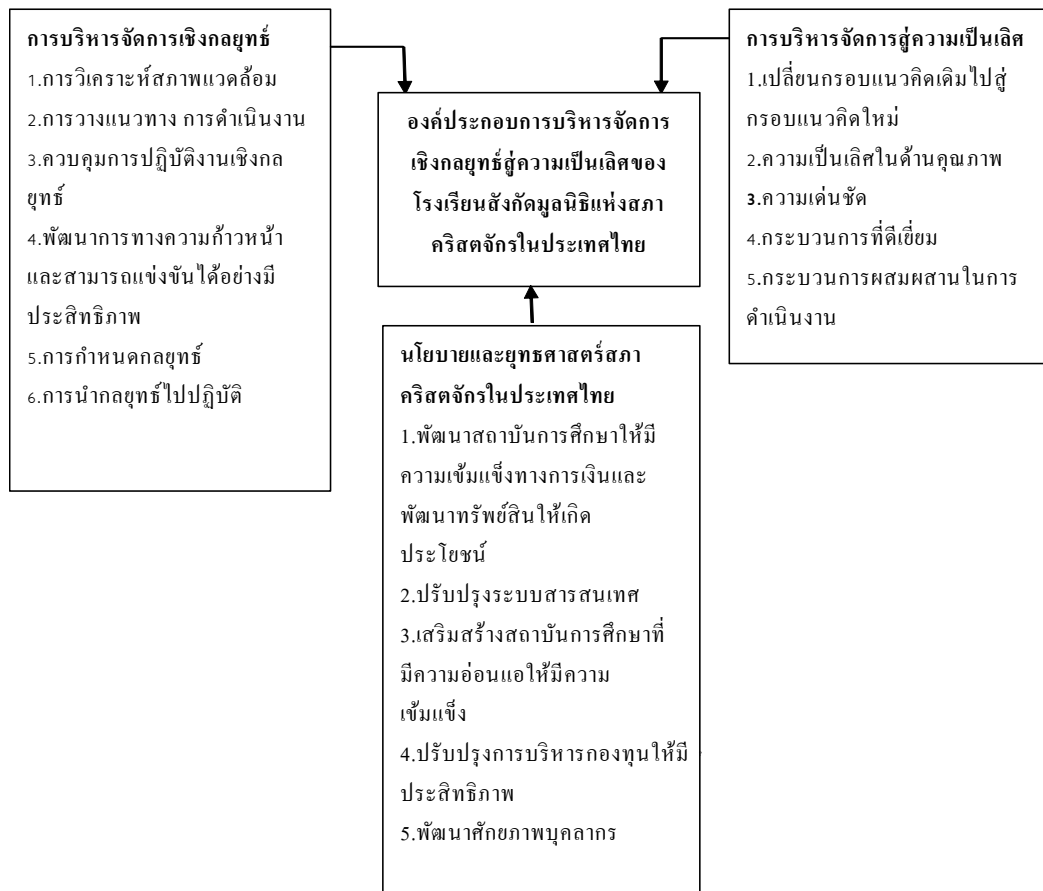
การพัฒนาบุคลากรของสถานศึกษาแต่ละแห่ง

นโยบายและยุทธศาสตร์สภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสต์ศักราช 2015–2018 (Policy and Strategy The Church of Christ in Thailand, 2015–2018)

สภาคริสตจักรในประเทศไทยได้กำหนดนโยบายและยุทธศาสตร์ทางการบริหารจัดการที่เกี่ยวข้องกับสถาบันการศึกษา ดังนี้

1. พัฒนาสถาบันการศึกษาให้มีความเข้มแข็งทางการเงินและพัฒนาทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุดในการดำเนินพันธกิจของสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. ปรับปรุงระบบสารสนเทศของสภาคริสตจักรในประเทศไทยทั้งระบบให้มีประสิทธิภาพ ถูกต้องแม่นยำ และเป็นปัจจุบันสามารถใช้ประโยชน์ในการบริหารจัดการได้ดี
3. เสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับสถาบันการศึกษาในการเร่งปรับปรุงพัฒนาและเสริมสร้างสถาบันการศึกษาที่มีความอ่อนแอให้มีความเข้มแข็ง และเสริมสร้างสนับสนุนให้พัฒนามากยิ่งขึ้น
4. ปรับปรุงการบริหารกองทุนต่างๆ ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีเป้าหมายให้เพิ่มประสิทธิภาพสูงสุดในการบริหารทรัพย์สินและในการบริหารกองทุน
5. พัฒนาศักยภาพบุคลากรการเร่งพัฒนาภาวะผู้นำมีเป้าหมายให้ผู้บริหารสถาบันมีศักยภาพในการบริหารจัดการอย่างเหมาะสม

ผู้วิจัยได้ศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ และสรุปแนวคิด หลักการการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ และนโยบายและยุทธศาสตร์ของสภาคริสตจักรในประเทศไทย คริสต์ศักราช 2015–2018 นำมาเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework) เพื่อเป็นแนวทางการศึกษาวิจัยในครั้งนี้ตามแผนภาพที่ 1 ดังนี้

แผนภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการดำเนินการวิจัย

งานวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ และเพื่อให้การวิจัยในครั้งนี้ดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนการวิจัยเป็น 3 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 การจัดเตรียมโครงการวิจัย ขั้นตอนที่ 2 แบ่งออกเป็น 2.1 การดำเนินการวิจัยเชิงปริมาณ โดยการศึกษา วิเคราะห์ สังเคราะห์ข้อมูลจากเอกสาร นโยบาย และยุทธศาสตร์สภาคริสตจักรในประเทศไทย ค.ศ. 2015-2018 และสรุปวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ตามแนวคิดของนักวิชาการทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ นำข้อสรุปเกี่ยวกับองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ

เชิงกลยุทธ์ผสมผสานกับองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศ แล้ววิเคราะห์เป็นองค์ความรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียน 2.2 การดำเนินการวิจัยเชิงคุณภาพ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion) ผู้วิจัยเลือกผู้ทรงคุณวุฒิแบบเจาะจง (Purposive method) จากผู้บริหารโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งประเทศไทย โรงเรียนในสังกัดคาทอลิกแห่งประเทศไทย และผู้ที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ประมวลองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งประเทศไทยที่ได้จากการวิเคราะห์เอกสาร

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม) ๒๕๕๙

นำข้อมูลทั้งหมดมาวิเคราะห์และสังเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) สรุปตัวแปรทั้งหมดเพื่อนำไปสร้างเป็นแบบสอบถามขั้นตอนที่ 3 เป็นการรายงานผลการวิจัย เพื่อสรุปข้อค้นพบ สรุปผลการวิจัย และอภิปรายผล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรของการศึกษานี้ประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้จัดการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบุคลากรครู

กลุ่มตัวอย่าง

ได้มาจากการสุ่มอย่างง่าย (Simple random sampling) ด้วยการเปิดตารางของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan) ได้ 25 โรงเรียน การเก็บข้อมูลได้จากผู้ให้ข้อมูลในโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ประกอบด้วย ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้จัดการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่าย หัวหน้างาน หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ และบุคลากรครู รวมโรงเรียนละ 10 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 250 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูลในการวิเคราะห์ตัวแปรองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย คือ การวิเคราะห์เอกสาร (Document analysis) และการสนทนากลุ่ม (Focus group discussion)

การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย เครื่องมือสำหรับรวบรวมข้อมูล โดยการนำตัวแปรองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่ง

สภาคริสตจักรในประเทศไทย พัฒนาเป็นเครื่องมือการวิจัยในลักษณะแบบสอบถาม ชนิดจัดลำดับคุณภาพ 5 ระดับ (Likert's rating scale) (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2543) โดยกำหนดค่าน้ำหนักระดับความสำคัญของตัวแปรการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม) โดยการตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content validity) ด้วยวิธีการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of item -Objective Congruence: IOC) โดยพิจารณาค่า IOC มากกว่า 0.5 ขึ้นไป ปรับปรุงแก้ไขสำนวนภาษาตามข้อเสนอแนะนำไปทดลองใช้ (Try out) เครื่องมือการวิจัย (แบบสอบถาม) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ผู้ให้ข้อมูล วิเคราะห์ค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ด้วยการคำนวณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (-coefficient) ตามวิธีการของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient) ผลปรากฏค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามเท่ากับ 0.989 นำแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่าง คือโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จำนวน 25 โรงเรียน วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สถิติวิเคราะห์ การวิเคราะห์ตัวประกอบประเภทการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis : EFA) เพื่อให้ได้องค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

การยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยโดยการยืนยันความเหมาะสม (Propriety stands) ความเป็นไปได้ (Feasibility standards) ความเป็นประโยชน์ (Utility standards) และความถูกต้องครอบคลุม (Accuracy standards) ขององค์ประกอบ และกลยุทธ์การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย จากการประเมินโดยอิงผู้ทรงคุณวุฒิ (Connoisseurship)

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยเก็บรวบรวมข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง มีรายละเอียดดังนี้

ขั้นที่ 1 วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้ 1) ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือราชการเชิญผู้ทรงคุณวุฒิ 2) สนทนากลุ่มและสรุปประเด็นสำคัญที่ได้จากการสนทนากลุ่ม

ขั้นที่ 2 ผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ตามแบบของลิเคิร์ต (Likert scale) เพื่อเก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างรวม 25 โรงเรียนๆ ละ 10 คน รวมทั้งสิ้น 250 คน โดยมีแนวปฏิบัติดังนี้ 1) ขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร เพื่อทำหนังสือราชการถึงโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ขอเก็บข้อมูลตามเครื่องมือ 2) ติดตามข้อมูลงานวิจัยทางโทรศัพท์และไปรษณีย์ 3) พิจารณาความถูกต้องสมบูรณ์ของแบบสอบถามความคิดเห็นที่ได้รับกลับคืน

ขั้นที่ 3 สัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิต่างศาสนาในประเทศไทย จากการประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้ในการวิจัย

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการสนทนากลุ่มของผู้ทรงคุณวุฒิ ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content analysis) การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถาม ใช้การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป สถิติที่ใช้คือค่าความถี่ (Frequency) และ ร้อยละ (Percentage) การวิเคราะห์ระดับความสำคัญของตัวแปรองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิต่างศาสนาในประเทศไทยใช้ค่ามัธยฐานเลขคณิต (X) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) โดยเปรียบเทียบกับเกณฑ์ตามแนวคิดของเบสท์ (Best) 5 ระดับ

ซึ่งการแปลความหมายของข้อมูลจากค่ามัธยฐานเลขคณิตของคะแนนที่ได้ การวิเคราะห์องค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิต่างศาสนาในประเทศไทย ใช้สถิติวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงสำรวจ (Exploratory factor analysis: EFA) สกัดด้วยเทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบหลัก (Principal component analysis : PCA) หมุนแกนแบบอโรทอนอลด้วยวิธีแวนแมกซ์ (Varimax) กำหนดเป็นองค์ประกอบตามเกณฑ์คัดเลือกที่มีค่าน้ำหนัก 0.65 ขึ้นไป และจำนวนตัวแปรในแต่ละองค์ประกอบ 3 ตัวแปรขึ้นไป สำหรับการตรวจสอบยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิต่างศาสนาในประเทศไทย เพื่อทราบกลยุทธ์การบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิต่างศาสนาในประเทศไทย จากการประเมินด้วยวิธีอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) ซึ่งเป็นรูปแบบหนึ่งของการประเมินที่มีแนวคิด ยึดพื้นฐานการตัดสินคุณค่าโดยวิธีธรรมชาติ (Naturalistic value-oriented evaluation) เพื่อให้ผู้ประเมินทำการตัดสินคุณค่าของสิ่งที่ประเมินด้วยการใช้ศักยภาพของตนเองเป็นหลักสำหรับการให้คุณค่า นอกจากนั้นแล้วยังมุ่งเน้นการให้คุณค่าเพิ่มเติมโดยการนำเสนอด้วยการวิพากษ์วิจารณ์สิ่งที่ประเมินจากทัศนะของตนเอง

ผลการวิจัย

งานวิจัยนี้สามารถสรุปผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดังนี้

1. องค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิต่างศาสนาในประเทศไทยประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ 1) การวิเคราะห์ระบบการบริหารจัดการ 2) การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ 3) การกำหนดทิศทางการบริหารจัดการ 4) การวางแผนและพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการ 5) การบริหารจัดการงบประมาณและ 6) การกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการ

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม) ๒๕๕๙

2. การยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ผู้เชี่ยวชาญทุกท่านมีความเห็นสอดคล้องต้องกันว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความเป็นประโยชน์ และมีความถูกต้องครอบคลุมสอดคล้องกับทฤษฎีหลัก การแนวคิดตามกรอบแนวคิดการวิจัย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ คือ

องค์ประกอบที่ 1 การวิเคราะห์ระบบการบริหารจัดการมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ที่มีความสำคัญอันดับที่ 1 สอดคล้องกับทฤษฎีการจัดการของคุนซ์ และไวทริช (Koontz and Weihrich, 1990) ที่กล่าวว่า กระบวนการบริหารจัดการที่ผู้บริหารต้องเอาใจใส่ คือ การวิเคราะห์ระบบงาน การประเมินองค์กรและสภาพแวดล้อม ในการประเมินสภาพแวดล้อมขององค์กรนั้นจะประกอบไปด้วยการประเมินสภาพแวดล้อมภายนอก และการประเมินสภาพแวดล้อมภายใน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ทราบถึง จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส และอุปสรรค ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของบาวส์ เกรก (Bounds Greg, 2010) ได้กล่าวถึงแนวคิดเกี่ยวกับองค์ประกอบของการบริหารสู่ความเป็นเลิศไว้ 3 ประการหนึ่งในนั้นคือ การวิเคราะห์ระบบขององค์กร อีกทั้งสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของชิพแพทริก (Shipe Patrick, 2011) ที่ได้ศึกษาการจัดการคุณภาพสู่ความเป็นเลิศในโรงเรียน โดยใช้วิจัยเชิงคุณภาพในลักษณะการศึกษาเป็นรายกรณี พบว่า การจัดการคุณภาพสู่ความเป็นเลิศจะเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์ระบบ เพื่อแก้ไขปัญหาได้อย่างถูกต้อง การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง รวมถึงการจัดสภาพแวดล้อมการเรียนรู้

องค์ประกอบที่ 2 การบริหารจัดการเทคโนโลยีสารสนเทศ มีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ที่มีความสำคัญอันดับที่ 2 ซึ่งสอดคล้องกับที่ อธิปัติย์ คลี่สุนทร (2554) ได้ให้ความหมายของการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ในยุคโลกาภิวัตน์ไว้ว่า การบริหารหมายถึง การทำงานให้สำเร็จแต่จะมีกลวิธีใดบ้างที่จะช่วยให้งานสำเร็จได้นั้น โดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์ที่โลกเสมือนเล็กลงในขณะที่ยุทธศาสตร์ชาติและยุทธศาสตร์การผลิตลดลง ดังนั้นผู้บริหารในระยะหลังๆ พยายามใช้กลยุทธ์และเทคโนโลยียุทธศาสตร์ที่ต้องคำนึงถึง คือ การใช้ระบบข้อมูลสารสนเทศ (Information utilization) เพื่อประกอบการตัดสินใจให้มากขึ้นและสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ ตะวัน สือกระแสน์ (2557) ที่ศึกษาวิจัยเรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ผลวิจัยพบว่า ในด้านการบริหารทั่วไป การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการบริหารและการเรียนการสอนเป็นอีกยุทธศาสตร์หนึ่งที่จะนำพาให้การบริหารจัดการโรงเรียนสู่ความเป็นเลิศ

องค์ประกอบที่ 3 การกำหนดทิศทางการบริหารจัดการมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ที่มีความสำคัญอันดับที่ 3 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ จิตติรัตน์ธรรมโชติ (2555) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ไว้ว่า การกำหนดทิศทางการจัดการประกอบด้วยการกำหนด 1) พันธกิจ (Mission) เป็นสิ่งที่สื่อถึงภารกิจหลักขององค์กร ซึ่งจะสะท้อนถึงปรัชญาที่จะกำหนดการดำรงอยู่ขององค์กร 2) จุดมุ่งหมาย (Goal) คือ ผลลัพธ์ปลายทาง (Outcomes) ที่องค์กรต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต โดยไม่ต้องระบุช่วงเวลา ที่แน่นอนลงไป 3) วัตถุประสงค์ (Objective) เป็นผลผลิต (Output) ที่ต้องการให้เกิดขึ้น เมื่อได้กระทำสิ่งต่างๆ ตามที่ได้กำหนดพันธกิจไว้ วัตถุประสงค์จึงต้องกำหนดให้ชัดเจน วัดได้ และปฏิบัติได้ เป็นรูปธรรมกว่าจุดมุ่งหมาย (Goal) และต้องเกิดขึ้นก่อนผลลัพธ์ 4) นโยบาย (Policy) คือ ข้อความหรือสิ่งที่องค์กรระบุไว้ว่าจะปฏิบัติหรือกระทำ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ และจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ 5) กลวิธีมาตรการ (Strategy)

แนวทางย่อยที่องค์กรยึดเป็นกรอบสำหรับคัดเลือกแผนงานโครงการต่างๆ ที่จะดำเนินให้บรรลุวัตถุประสงค์ซึ่งกลวิธีต่างๆ จะต้องสอดคล้องกับนโยบายข้อนั้นๆ 6) แผนงาน (Program) เป็นการจัดรวมกลุ่มของงานหรือโครงการ จะประกอบด้วย กิจกรรม (Activities) ที่ดำเนินการภายใต้กรอบของงานหรือโครงการหนึ่งๆ ซึ่งจะมีเงื่อนไขระยะเวลาเริ่มต้น และสิ้นสุดในการทำกิจกรรมต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับอนิวัช แก้วจำนง (2552) ที่ได้กล่าวถึงการกำหนดทิศทางขององค์กรจะประกอบด้วย การกำหนดวิสัยทัศน์ (Vision) และการกำหนดภารกิจ (Mission) หรือกรอบในการดำเนินงานที่ชัดเจนจะช่วยให้องค์กรสามารถกำหนดทิศทางในระยะยาว

องค์ประกอบที่ 4 การวางแผนและพัฒนากลยุทธ์การบริหารจัดการมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ที่มีความสำคัญอันดับที่ 4 ซึ่งสอดคล้องกับหลักการบริหารในมิติของกูลิคและเออร์วิค (Gulick and Uruick ,1973) แคสและโรเซนไวท์ (Kast and Rosenzweig ,1988) คูนท์และไวทริช (Koontz and Weihrich ,1990) ครีทเนอร์ (Kreitner ,1998) และ ดับริน (Dubrin ,2000) ซึ่งให้ข้อสรุปไปในทิศทางเดียวกันว่า จุดเริ่มต้นของกระบวนการทำงานขององค์กรให้ประสบความสำเร็จ คือ การวางแผนที่ดี (Smart planning) โดยมาในระยะหลังองค์กรทุกประเภทมีกระบวนการวางแผนที่ดีที่เรียกว่า การวางแผนกลยุทธ์ (Strategic planning) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับการศึกษาวิจัยของ มู เกรกอรี่ (Moo Gregory, 2012) ได้ศึกษาการสังเคราะห์การวางแผนและการพัฒนาองค์กรเพื่อเสนอยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลงทางเลือกของโรงเรียน K-12 สำหรับนักการศึกษา ผลการศึกษาพบว่า สามารถผสมผสานยุทธศาสตร์การวางแผนกับการพัฒนาองค์กร เพื่อสร้างยุทธศาสตร์การเปลี่ยนแปลง 2 วิธี คือ ยึดกลยุทธ์การเปลี่ยนแปลงที่เน้นระบบย่อยโรงเรียนเพื่อสร้างปทัสถานโครงสร้างและกระบวนการมีส่วนร่วม และการแก้ไขปัญหายุ่งยากเชิงกลยุทธ์

องค์ประกอบที่ 5 การบริหารจัดการงบประมาณมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบที่มีความสำคัญอันดับที่ 5 ซึ่งสอดคล้องกับ กูลิค และเออร์วิค (Gulick and Uruick ,1973) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับการบริหารโรงเรียนซึ่งอาจกล่าวได้ในมิติของภารกิจ (Function) และงาน (Task) ของผู้บริหารในมิติของภารกิจได้กล่าวถึงภารกิจสำคัญที่เป็นหน้าที่ของผู้บริหารไว้ 7 ประการที่เรียกว่า POSDCoRB ซึ่งได้ให้ความหมายของการจัดทำ งบประมาณ (Budgeting) ไว้ว่า การจัดทำงบประมาณ การจัดทำบัญชีการใช้จ่ายและการควบคุมตรวจสอบทางการเงินและทรัพย์สิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ตะวัน สือกระแสน์ (2557) ที่ได้ศึกษาวิจัย เรื่องยุทธศาสตร์การบริหารจัดการโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ ผลวิจัยพบว่าในด้านการบริหารจัดการงบประมาณ ต้องมีการจัดทำรายรับ รายจ่าย และใช้งบประมาณให้คุ้มค่า ลดความเสี่ยง และจัดหาแหล่งเงินภายนอก

องค์ประกอบที่ 6 การกำหนดกลยุทธ์การบริหารจัดการมีค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ที่มีความสำคัญอันดับที่ 6 ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ อนิวัช แก้วจำนง (2552) ได้กล่าวถึง การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์ ประกอบด้วย องค์ประกอบย่อยพื้นฐาน 5 ประการ โดยมีองค์ประกอบหนึ่ง คือ การกำหนดกลยุทธ์ (Strategy formulation) และสอดคล้องกับแนวคิดของเซอร์โตและปีเตอร์ (Certo and Peter ,2011) ให้ทัศนะเกี่ยวกับกระบวนการจัดการเชิงกลยุทธ์ (Strategy process) มี 5 ขั้นตอน และได้กล่าวถึงขั้นตอนการกำหนดกลยุทธ์ไว้ว่า การกำหนดกลยุทธ์เป็นการพิจารณาออกแบบและเลือกกลยุทธ์ที่เหมาะสมเพื่อนำไปปฏิบัติแล้วทำให้องค์กรบรรลุวัตถุประสงค์กลยุทธ์จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น โดยกลยุทธ์ของแต่ละองค์กรจะถูกกำหนดตามลักษณะพื้นฐานขององค์กรนั้นๆ ดังนั้นองค์กรจะกำหนดกลยุทธ์ได้นั้นจะต้องรู้สถานะของตนเองก่อน

วารสารมหาวิทยาลัยคริสเตียน

ปีที่ ๒๒ ฉบับที่ ๔ (ตุลาคม - ธันวาคม) ๒๕๕๙

ผลการยืนยันองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย โดยผู้เชี่ยวชาญ มีความเห็นสอดคล้องกันว่า มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความเป็นประโยชน์ และมีความถูกต้องครอบคลุมสอดคล้องกับทฤษฎี หลักการ แนวคิด ตามกรอบการวิจัย โดยเห็นว่าทุกองค์ประกอบล้วนมีความสำคัญต่อความสำเร็จของการบริหารจัดการสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย และมีความจำเป็นที่จะต้องมีการศึกษาถึงรายละเอียดขององค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศในแต่ละองค์ประกอบ ในการบริหารจัดการองค์ประกอบ การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์จะเป็นหลักหรือเป็นพื้นฐานในการคิดพิจารณา และตัดสินใจ จะทำให้สามารถบริหารงานได้อย่างมีประสิทธิภาพที่พึงประสงค์ เมื่อจะตัดสินใจจะมีหลักการและทฤษฎีสนับสนุน สามารถบริหารงานได้อย่างชาญฉลาด ทำให้งานนั้นดำเนินไปโดยราบรื่น บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่กำหนดไว้ ในการนำองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ขึ้นอยู่กับผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องทบทวนบทบาทและพัฒนาสมรรถนะ กล่าวคือ ต้องเป็นผู้กำหนดทิศทางการบริหาร (Direction setting) เป็นนักวางแผน (Planner) มีความสามารถในการตัดสินใจ (Decision maker) เป็นผู้ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลง (Change manager) นอกจากนี้ ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ต้องยึดมั่นในการปฏิบัติตามครรลองของคริสต์ศาสนา ในการบริหารจัดการโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยสู่ความเป็นเลิศ

ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. สภาคริสตจักรในประเทศไทย ควรนำผลการศึกษารายงานเกี่ยวกับองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย ไปศึกษาในรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบและใช้พิจารณาประกอบการตัดสินใจระดับนโยบาย
2. กำหนดให้ผู้บริหารโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยนำองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทยไปประยุกต์ในการบริหารจัดการโรงเรียน โดยจัดลำดับความสำคัญของแต่ละองค์ประกอบตามความเหมาะสมกับบริบทจริงของโรงเรียน และสอดคล้องกับนโยบายของสภาคริสตจักรในประเทศไทย

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการวิจัยองค์ประกอบการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศกับสถาบัน หน่วยงานที่มีรายได้ ของสภาคริสตจักรในประเทศไทยและมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย นอกเหนือจากสถาบันการศึกษา เพื่อสรุปเป็นองค์ความรู้ที่ได้จากองค์ประกอบในภาพรวมของสภาคริสตจักรในประเทศไทย
2. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบประสิทธิผลและประสิทธิภาพของโรงเรียนที่มีการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศ และศึกษารายละเอียดในแต่ละองค์ประกอบของการบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์สู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนสังกัดมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย
3. ควรมีการศึกษาถึงกลยุทธ์การบริหารจัดการมูลนิธิแห่งสภาคริสตจักรในประเทศไทย

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- จินตนา บุญบงการ และณัฐพันธ์ เขจรนันท์. (2551). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- จิตติ รัชมีธรรมโชติ. (2555). การวางแผนกลยุทธ์แบบง่ายๆที่ปฏิบัติได้จริง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- ตะวัน ลือกระแสร. (2557). ยุทธศาสตร์การบริหารโรงเรียนเอกชนสู่ความเป็นเลิศ. ดุษฎีนิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- พิบูล ที่ปะปาล. (2551). การจัดการเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ : อมรการพิมพ์.
- พันธ์ศักดิ์ พลสารมัย. (2553). TQM กับการพัฒนาคุณภาพโดยรวมของสถาบันอุดมศึกษาไทย กรุงเทพฯ : ซีเอ็ดดูเคชั่น.
- พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2543). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์, พิมพ์ครั้งที่ 8. กรุงเทพฯ : สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร.
- มติชนสุดสัปดาห์ ฉบับวันที่ 12-18 กุมภาพันธ์ 2559. (2559). ร่างรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ.2559, [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 12 กุมภาพันธ์ 2559, จาก <http://www.moe.tu.go.th>more>news>detail>.
- สภาคริสตจักรในประเทศไทย. (2015). นโยบายและยุทธศาสตร์สภาคริสตจักรในประเทศไทย ค.ศ.2015-2018. กรุงเทพฯ : สภาคริสตจักรในประเทศไทย.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2557). ประกาศสถิติจำนวนประชากร. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 24 พฤศจิกายน 2558, จาก <http://www.dopa.go.th>.
- สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2551) "การบริหารงานสู่ความเป็นเลิศ". ข่าวนักบริหารกรกฎาคม-กันยายน 2551 : 17-22.
- อธิปัตย์ คลี่สุนทร. (2554). ยุทธศาสตร์การบริหารในยุคโลกาภิวัตน์. [ออนไลน์]. สืบค้นเมื่อวันที่ 5 มิถุนายน 2554, จาก http://www.moe.go.th/main2/article/article_atipat/cyber_manage.htm.
- อนิวัช แก้วจำนง. (2552). การบริหารจัดการเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- อุทุมพร พชรรัตน์. (2552). การจัดการเชิงกลยุทธ์และนโยบายธุรกิจ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- Baldrige National Quality Program. (2011). *Malcolm Baldrige National Quality : Education Criteria for Performance Excellence*. Gaithersburg: National Institute of Standard and Technology.
- Certo, S. C. & Peter, J.P. (2011). *Strategic management : Concepts and cases*. New York : McGraw-Hill.
- Dubrin, Andrew J. (2000). *Essentials of Management*. New York : South-Western College Publishing.

- Bounds, Greg. (2010). *Beyond Total Quality Mangement : Toward The Baldrige Criteria : Non Academic Swevice Units in a Large University*. Dissertation, Ph.D.University of Nebraska-Lincoln.
- Gulick, Luther and L. Urwick. (1973). *Paper on the Science of Administration*. New Jersey : Clifton.
- Kast, Fremont E. and Jame E Rosenzweig. (1988). *Organization and Management: A systems and Contingency Approach*. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Koontz, H. and H.Weihrich. (1990). *Essentials of Management*, 5thed. New York : McGrae-Hill.
- Kreitner, Robert. (1998). *Management*. Houghton : Miffin Company.
- Moo,Gregory. (2012). *Toward a Synthesis of Strategic Plannig and Organization Development*. University of Wisconsin.
- Shipe, Patrick. (2011). *Quality Management to Excellence*. Dissertation, Ph.D. West Michigan University.
- Princeton University. "WordNet 1.7.1 Copyright@ 2012". (2012). Princeton : Princeton University.
- Webster. (2008). *Webster's Twentieth Century Dictionary of The English Language in Abridged*. 2nded. New York : Merriam-Webster.

